

Likumprojekts

Grozījumi Politisko partiju likumā

Izdarīt Politisko partiju likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15.nr.) šādus grozījumus:

1. 13.pantā:
papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

"(1¹) **Dibinātāju sapulces norisi apliecina zvērināts notārs Notariāta likumā noteiktajā kārtībā.** Apliecinot sapulces norisi, papildus Notariāta likumā noteiktajai informācijai zvērināts notārs protokolā norāda:

1) dibinātāju sapulcē piedalījušās personas. Norāda katras personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, norāda dzimšanas gadu, mēnesi, dienu un vietu) un pilsonību. Personas datus un pilsonību zvērināts notārs dibinātāju sapulces norises protokolā norāda atbilstoši personas uzrādītajai pasei vai personas apliecībai;

2) dibinātāju sapulces lēmumu par partijas dibināšanu;

3) par partijas dibināšanu nobalsojušo personu skaitu;

4) citus dibinātāju sapulcē pieņemtos lēmumus.";

papildināt otrās daļas ievaddaļu pēc vārdiem "lēmumā par partijas dibināšanu" ar vārdiem "kas ietverts dibinātāju sapulces norises protokolā";
izslēgt ceturto daļu.

2. 16.pantā:
izslēgt otrās daļas 1.punktu;
izteikt otrās daļas 3.punktu šādā redakcijā:

"3) ne mazāk kā 200 partijas dibinātāju sarakstu, kurā ir norādīts partijas nosaukums un pretī katra dibinātāja vārdam, uzvārdam, personas kodam un norādei par pilsonību ir Notariāta likumā noteiktajā kārtībā zvērināta notāra apliecināts attiecīgā dibinātāja paraksts. Apliecinot parakstu, zvērināts notārs pārbauda arī attiecīgā dibinātāja rīcībspēju";

papildināt otro daļu ar 7.punktu šādā redakcijā:

"7) šā likuma 13.panta 1.¹ daļā minēto partijas dibinātāju sapulces norises protokolu."

3. Izslēgt 19.panta trešo daļu.

4. Papildināt 20.panta ceturto daļu ar 4.punktu šādā redakcijā:

"4) partijas dibinātāju sarakstā, kurā ir noteiktajā kārtībā apliecināts attiecīgā dibinātāja paraksts un kuru saskaņā ar šā likuma 16.panta otrās daļas 3.punktu pievieno pieteikumam par partijas ierakstīšanu reģistrā, norādītās personas nav tās pašas, kuras ir norādītas šā likuma 13.panta 1.¹ daļā minētajā dibinātāju sapulces norises protokolā."

5. Papildināt 27.pantu ar 4.¹ daļu šādā redakcijā:

"(4¹) Partijas, izņemot partiju apvienības, katru gadu līdz 1.martam iesniedz partiju reģistra iestādei partijas biedru reģistru."

6. Izteikt 37.pantu šādā redakcijā:

"37.pants. Partijas saimnieciskās un finansiālās darbības revīzija

Ja partijas līdzekļu apgrozījums kalendāra gadā ir bijis lielāks par 10 minimālajām mēnešalgām, tās saimniecisko un finansiālo darbību ne retāk kā reizi gadā pārbauda zvērināts revidents. Zvērināta revidenta atzinums par attiecīgās partijas finansiālo un saimniecisko darbību pievienojams gada pārskatam, kuru partija saskaņā ar partiju finansēšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam."

7. Pārejas noteikumā:

aizstāt vārdus "Pārejas noteikums" ar vārdiem "Pārejas noteikumi";
uzskatīt līdzšinējo pārejas noteikuma tekstu par pārejas noteikumu 1.punktu;
papildināt pārejas noteikumus ar 2.punktu šādā redakcijā:

"2. Partijas, kuras dibinātāju sapulces lēmums par partijas dibināšanu ir pieņemts līdz šā likuma attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās dienai, ierakstāmas partiju reģistrā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, kas bija spēkā dienā, kad pieņemts attiecīgās partijas dibinātāju sapulces lēmums par partijas dibināšanu."

Tieslietu ministrs

A.Štokenbergs

Likumprojekts

Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"

Izdarīt likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 49.nr.; 1991, 27./28.nr.; 1992, 18./19.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 1.nr.; 1997, 5., 11.nr.; 1998, 1.nr.; 1999, 24.nr.; 2001, 5., 15.nr.; 2002, 23.nr.; 2003, 14.nr.; 2004, 4., 8., 22.nr.; 2005, 7.nr.; 2006, 14.nr.; 2007, 24.nr.; 2008, 8.nr.; 2009, 3., 9., 22.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183.nr.) šādus grozījumus:

1. 4.pantā:

papildināt pantu ar 3.¹ punktu šādā redakcijā:

"3.¹) nodrošina kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma procesā pieņemtā nolēmuma izpildi, ar kuru personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību vai tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās, kā arī ziņo attiecīgajām iestādēm vai amatpersonām par izpildes nosacījumu pārkāpumiem;"

izslēgt 4.punktā vārdus "un sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus par konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem";

papildināt pantu ar 4.1 punktu šādā redakcijā:

"41) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā uzliek administratīvos sodus;"

2. 4.4 pantā:

aizstāt pirmās daļas otrajā teikumā vārdus "apturēšanas vai atjaunošanas" ar vārdiem "apturēšanas, atjaunošanas vai izbeigšanas";

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

"Uzņēmumu reģistra amatpersona, pamatojoties uz kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu procesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību vai tiesības ieņemt amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās, saskaņā ar šā likuma 4.5 un 4.6 panta nosacījumiem izdara ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā vai pieņem lēmumu par

ieraksta izdarīšanas atlikšanu vai atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā."

3. Papildināt otro nodaļu ar 4.5 un 4.6 pantu šādā redakcijā:

"4.5 pants. Aizlieguma uz visu veidu komercdarbību izpildes nodrošināšana

Pamatojoties uz kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma procesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par:

1) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības ierakstīšanai komercreģistrā un tās dibinātājam, biedram, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību. Ja sabiedrību dibina viens dibinātājs, kuram ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā;

2) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums ārvalsts komersanta filiāles ierakstīšanai komercreģistrā un personai, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli, ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

3) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā par izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļa, personas, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli, prokūrista vai likvidatora iecelšanu, ja attiecīgajai personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

4) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā par individuālo komersantu, ja iesniegts pieteikums individuālā komersanta ierakstīšanai komercreģistrā un attiecīgajai personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

5) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības reorganizācijas ierakstīšanai komercreģistrā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

6) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas ierakstīšanai komercreģistrā un tās likvidatoram ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

7) ieraksta Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības ierakstīšanai Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās dibinātājam, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

8) atteikumu izdarīt ierakstu Uzņēmumu reģistra žurnālā, ja iesniegts pieteikums individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības ierakstīšanai Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās dibinātājam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību.

Ja tiesības uz visu veidu komercdarbību atņemtas vai ierobežotas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists vai kura ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists, Uzņēmumu reģistra valsts notārs attiecīgajā reģistrā izdara ierakstu par šīs personas izslēgšanu no reģistra.

Ja tiesības uz attiecīgā veida komercdarbību atņemtas vai ierobežotas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā individuālais komersants, Uzņēmumu reģistra valsts notārs komercreģistrā izdara ierakstu par individuālā komersanta saimnieciskās darbības apturēšanu.

Ja tiesības uz visu veidu komercdarbību atņemtas vai ierobežotas personālsabiedrības biedram, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu par šīs personas pārstāvības tiesību izslēgšanu no komercreģistra.

Ja tiesības uz visu veidu komercdarbību atņemtas vai ierobežotas individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašniekam, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu Uzņēmumu reģistra žurnālā par tiesību pārstāvēt individuālo uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību neesību.

4.6 pants. Aizlieguma ieņemt noteiktus amatus izpildes nodrošināšana

Pamatojoties uz kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma procesā pieņemto nolēmumu, ar kuru personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par:

1) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības ierakstīšanai komercreģistrā un tās biedram, izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās;

2) ieraksta Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības ierakstīšanai Uzņēmumu reģistra žurnālā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās;

3) atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā un Uzņēmumu reģistra žurnālā par izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļa, personas, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli, prokūrista vai likvidatora iecelšanu, ja attiecīgajai personai ir atņemtas vai ierobežotas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās;

4) ieraksta komercreģistrā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums ārvalsts komersanta filiāles ierakstīšanai komercreģistrā un personai, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli, ir atņemtas vai ierobežotas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās;

5) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības reorganizācijas ierakstīšanai komercreģistrā un tās izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklim vai prokūristam ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību;

6) ieraksta komercreģistrā vai Uzņēmumu reģistra žurnālā izdarīšanas atlikšanu, ja iesniegts pieteikums komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas ierakstīšanai komercreģistrā un tās likvidatoram ir atņemtas vai ierobežotas tiesības uz visu veidu komercdarbību.

Ja tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās atņemtas vai ierobežotas personai, kura ierakstīta komercreģistrā kā komercsabiedrības vai Eiropas komercsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists vai kura ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvās sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas loceklis, likvidators vai prokūrists, Uzņēmumu reģistra valsts notārs attiecīgajā reģistrā izdara ierakstu par šīs personas izslēgšanu no reģistra.

Ja tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrības pārvaldes institūcijās atņemtas vai ierobežotas personālsabiedrības biedram, kuram ir pārstāvības tiesības, Uzņēmumu reģistra valsts notārs izdara ierakstu par šīs personas pārstāvības tiesību izslēgšanu no komercreģistra."

4. Izslēgt 6.panta piektās daļas 4.punktu.

Likums stājas spēkā 2012.gada 1.maijā.

Tieslietu ministrs

G.Bērziņš

LATVIJAS REPUBLIKAS UZŅĒMUMU REĢISTRS

Pērses ielā 2, Rīgā, LV-1011 Reģ.-Nr.90000270634-Tālr. (371) 6 7031 703, fakss (371) 6 7031 793
e-pasts: info@ur.gov.lv, www.ur.gov.lv

Rīgā

Sanāksme par politisko partiju darbības kontroles normatīvo regulējumu

PROTOKOLS

07.08.2012.

Sanāksmi vada:

Galvenais valsts notārs

Ringolds Balodis

Piedalās:

Eiropas Savienības tiesas tiesnesis, Latvijas Republikas
Valsts prezidenta Konstitucionālās komisijas priekšsēdētājs

Prof. Egils Levits

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu
departamenta senatore

Asoc.prof. Jautrīte Briede

Saeimas deputāte, politikas zinātnes eksperte

Prof. Rasma Kārkliņa

Saeimas deputāta palīgs

Jānis Drigins

Drošības policijas priekšnieks, Valsts drošības
iestāžu padomes loceklis

Jānis Reiniks

Galvenā valsts notāra vietnieks

juridiskajos jautājumos

Sandis Karelis

Funkciju izpildes departamenta vadītājas vietniece,

Nevalstisko organizāciju un masu informācijas līdzekļu
reģistrācijas nodaļas vadītāja

Lilita Strode

Protokolē:

Juridiskās nodaļas juriskonsulte

Jūlija Lukjanova

Sanāksmi sāk plkst. 11:00.

Ringolds Balodis atklāj sanāksmi un informē klātesošos par izskatāmo jautājumu – par nepieciešamajām izmaiņām Politisko partiju likumā. Tieslietu ministrs ir uzdevis Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram (turpmāk – Reģistrs) tikt skaidrībā ar minētā likuma problēmām saistībā ar ekstrēmistisku politisku organizāciju veidošanos. Norāda, ka viņa ieskatā jautājums būtu sadalāms divos lielos jautājumu blokos – pirms-reģistrācijas un pēc-reģistrācijas partiju kontrole. Ja pirmais bloks ir Reģistra kompetencē, tad otrais nav, jo iestādes ar likumu noteiktais galvenais pienākums ir reģistrācijas procedūru nodrošināšana un pēcāk – ziņu sniegšana par datiem, kas ir Reģistra rīcībā. Attiecībā uz politisko partiju kontroli pirms-reģistrācijas jeb reģistrācijas laikā var runāt par Reģistra realizēto procedūru uzlabošanu un pilnveidošanu. Norāda, ka pašlaik saskaņā ar spēkā esošo normatīvo

regulējumu Reģistra kompetencē **neietilpst partijas lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude.** Taču saistībā ar ekstrēmiski noskaņotu grupējumu darbību plašsaziņas līdzekļos jautājums par faktisko apstākļu vērtēšanu partiju reģistrācijā ir aktualizējies. Šī iemesla dēļ ir pateicīgs, ka uz sēdi ir ieradies Drošības policijas priekšnieks J.Reiniks un Latvijas Republikas Valsts prezidenta Konstitucionālās komisijas priekšsēdētājs E.Levits, kā arī administratīvo tiesību eksperte, senatore J.Briede. Lai no Reģistra puses varētu pilnībā atbildēt uz visiem jautājumiem, sēdē piedalās arī vietnieks S.Karelis, kas atbildīgs par Reģistra Kontroles nodaļu un Juridisko nodaļu, kā arī par partiju reģistrācijas procesu - Nevalstisko organizāciju un masu informācijas līdzekļu reģistrācijas nodaļas vadītāja L.Strode. Ņemot vērā, ka pašlaik Saeimā 1.lasījumā ir pieņemts un uz 2.lasījumu tiek virzīts likumprojekts „Grozījumi Politisko partiju likumā”, laipni piekritusi uz sēdi atnākt arī atbildīgās komisijas locekle, Saeimas deputāte, profesore un cilvēktiesību eksperte R.Kārklīņa ar palīgu. **Informē, ka vēlas konsultēties ar klātesošajiem par tieslietu ministra uzdoto uzdevumu, lai varētu no Uzņēmumu reģistra puses sniegt tieslietu ministram kompetentu, autoritatīvu ekspertu akceptētu viedokli.** Uzskata, ka sanāksmes mērķis ir sniegt priekšlikumus, lai padarītu partijas dibināšanas procesu caurredzamāku, novēršot iespējamību, ka partijas dibināšanas procesā netiek ievērotas likuma prasības. Attiecībā uz otro bloku – partiju pēc-reģistrācijas kontroli uzskata (pasvītrojot ka jautājums nav Reģistra kompetencē un viedokli pauž kā tiesībzinātnieks), ka būtu jāseko Vācijas Federatīvās republikas praksei, kur ar šādām lietām nodarbojas Konstitucionālā tiesa, Latvijas gadījumā tā varētu būt Satversmes tiesa.

Lilita Strode informē, ka Politisko partiju likumā nav noteikts tas, ka partijas valdes loceklim ir jābūt Latvijas pilsonim vai no partijas biedru vidus. Šādus noteikumus vienīgi partija var noteikt statūtos. **Partijas valdes locekļiem, iespējams, jānosaka tādas pašas prasības kā personām, kas vēlas būt partijas biedri.** Notāri reģistrācijas procesā skata iesniegto dokumentu atbilstību no formālās puses, nevis, piemēram, to vai patiešām partijas sapulcē ir ņēmuši dalību 200 dibinātāji – **to vajadzētu fiksēt – apliecināt zvērinātiem notāriem.** Tieši šādi grozījumi virzās uz 2.lasījumu.

Jaurīte Briede norāda, ka likumdevējs acīmredzot aizmirsis Politisko partiju likumā ietvert prasības, kurām jāatbilst partiju valdes locekļiem un tas varētu būt "likuma robs".

Jānis Reiniks norāda, ka Drošības policijas rīcībā ir informācija par to, ka dažu partiju dibināšanā netika ievēroti likuma noteikumi. Piemēram, video tika fiksēta kādas partijas dibināšanas sapulce, kur redzams, ka partiju nav dibinājuši Politisko partiju likumā noteiktie ne mazāk kā 200 dibinātāji. Savukārt **Reģistrs nav tiesīgs pārbaudīt faktiskos apstākļus, bet pārbauda tikai dokumentu atbilstību likuma prasībām.** Iepriekšējā normatīvā regulējuma ietvaros tiesībsargājošās iestādes varēja vērsties tiesā, konstatējot minētos apstākļus, taču šobrīd tas nav iespējams. Politisko partiju likumā noteiktas tikai dažas iestādes, kas var vērsties tiesā ar lūgumu apturēt partiju darbību, ja konstatē likuma pārkāpumus. Drošības policijai šādu tiesību nav. **Taču tādas būtu jānosaka vai nu Drošības policijai, vai Ģenerālprokuratūrai.**

Egils Levits uzskata, ka normatīvajos aktos ir robs un iesaka vairākus tiesiskā regulējuma variantus partijas dibināšanas faktisko apstākļu pārbaudei:

1. Ja pirms partijas reģistrācijas Drošības policijai ir informācija par partijas darbības antikonstitucionālo raksturu, **tā varētu ziņot par konstatētajiem faktiem Reģistram un tam būtu jāaptur reģistrācijas process.** To, vai apturēt reģistrācijas procesu, Reģistra vietā varētu lemt arī Ministru kabinets. Protams to

vajadzētu paredzēt Politisko partiju likumā un atbildība, jeb juridiskās sekas par reģistrācijas procesa apturēšanu gultos uz Drošības policijas pleciem.

2. Ja pēc partijas reģistrācijas Drošības policijai ir informācija par partijas darbības antikonstitucionālo raksturu, Ministru kabinets vai Tieslietu ministrija uz Drošības policijas ziņojuma pamata varētu vērsties tiesā un uzturēt prasību par partijas darbības izbeigšanu. Turklāt partijā nevar darboties personas, kurām ar tiesas nolēmumu aizliegts nodarboties ar politisko darbību.

Vērš uzmanību, ka vieglāk ir uzraudzīt reģistrētu partiju darbību, nekā to partiju darbību, kas darbojas „pagrīdē”. Norāda, ka **partijas darbības antikonstitucionālītāti būtu jāizvērtē tiesai**. Iespējams, tā varētu būt Satversmes tiesa, taču tā ir īpaša saruna un tam vajadzīga politiska griba, turklāt tas mainītu pašreizējo Satversmes tiesas kompetenci.

Rasma Kārklīņa uzskata, ka noziedzīgu organizāciju darbību nepieciešams apturēt. Šobrīd Saeimā esošais likumprojekts „Grozījumi Politisko partiju likumā” noteiks, ka zvērināts notārs apstiprinās partijas dibināšanas faktu. Tie ir pareizi grozījumi, kas pastiprinās reģistrācijas procedūras un novērsīs gadījumus, kad notiek manipulācijas ar dokumentiem. Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā var sniegt arī citus priekšlikumus likuma grozījumiem.

Jānis Reiniks norāda, ka, ja partija pārkāpj likumu. Politisko partiju likumā noteiktās iestādes sūta partijai brīdinājumu, ja partija arī pēc brīdinājuma saņemšanas pārkāpumu nenovērš, noteiktas iestādes var vērsties tiesā. Taču Drošības policijai likumā nav paredzētas šādas tiesības. Vienīgais, tiesā var vērsties prokurors.

Egils Levits uzskata, ka ir jānošķir divi gadījumi. Pirmais, kad partijas darbība ir kriminālpārkāpums un otrs, kad partijas darbība nesasniedz kriminālpārkāpuma pakāpi (intensitāti), bet kura, iespējams, var traucēt Latvijas Republikas politisko dzīvi. **Ir jāparedz regulējums šādas darbības novēršanai.**

Rasma Kārklīņa uzskata, ka, ja partiju faktiski dibina mazāks skaits dibinātāju, nekā partija norāda dibināšanas lēmumā, tas ir dokumentu viltojums un vainīgās personas saucamas pie atbildības.

Sandis Karelis norāda, ka, ja Reģistrā ir saņemts eksperta atzinums par dokumentu viltojumu, Reģistrs ir tiesīgs atcelt lēmumu, ar kuru tika reģistrētas izmaiņas politisko partiju reģistra ierakstos. Turpretī, lēmumu par partijas reģistrāciju atcelt nav iespējams – likums neparedz izbeigt subjekta darbību ar lēmuma atcelšanu, ir jāuzsāk likvidācijas process. Iesaka papildināt Politisko partiju likumu ar regulējumu, kas dotu tiesības prokuroram celt prasību tiesā par partijas darbības izbeigšanu, ja partijas darbība neatbilst likumam.

Egils Levits norāda, ka jābūt procedūrai, lai konstatētu faktiskos apstākļus, piemēram, to, cik dibināšanas sapulcē piedalījās personu. Reģistra valsts notārs pārbauda tikai dokumentus. **Uzskata, ka tiesā būtu jāvēršas prokuroram, nevis Reģistram, jo Reģistrs nav tiesīgs pārbaudīt faktiskos apstākļus.**

Jānis Reiniks norāda, ka Drošības policija varētu sniegt atzinumu – apstiprināt, vai neapstiprināt noteiktus faktus. Ja konstatēti likuma pārkāpumi, Reģistrs vai prokurors varētu vērsties tiesā.

Ringolds Balodis nenoraida ideju, ka tiesā varētu vērsties Reģistrs uz Drošības policijas sniegto ziņu pamata, taču pauž šaubas par juridiskās konstrukcijas efektivitāti, drīzāk rosina padomāt, vai likumā nevarētu noteikt līdzīgu procedūru kā pie reliģisko organizāciju

reģistrācijas, t.i. pirms partijas reģistrācijas lūgt kompetento iestāžu atzinumu par partijas darbības tiesiskumu. Ja atzinumā ir iebildumi, Reģistrs pieņem lēmumu par reģistrācijas atteikumu. Iespējams, to nevajadzētu attiecināt uz visām partijām, bet izņēmuma gadījumos. Šie izņēmuma gadījumi, kad tiek lūgts kompetentu iestāžu atzinums varētu būt, ja Reģistram no iesniegtiem dokumentiem rodas aizdomas par partijas antikonstitucionālu raksturu vai pēc, piemēram, Drošības policijas iniciatīvas.

Egils Levits pauž atbalstu Ringolda Baloža priekšlikumam un norāda, ka lēmums par reģistrācijas atteikumu ir administratīvs akts un tam ir likumā paredzēts pārsūdzības mehānisms tiesā. Taču iespējams arī cits risinājums – atteikuma saņēmēji vēršas tieši Satversmes tiesā. Atzīmē, ka Satversmes tiesa arī nepārbauda faktiskos apstākļus.

Jānis Reiniks uzskata, ka partijas darbības antikonstitucionālas darbības uzraudzības procedūra ir sarežģīta. **Politisko partiju likumā ir jāparedz tiesības prokuroram vērsties tiesā ar prasību par partijas darbības apturēšanu.**

Nolemts:

1. Izteikt atbalstu likumprojektā „Grozījumi Politisko partiju likumā”, Nr. 47/Lp11, ietvertajam risinājumam, kas paredz, ka partijas dibinātāju sapulces norisi apliecina zvērināts notārs.
2. Atbalsta priekšlikumu grozījumiem Politisko partiju likuma 38.panta pirmajā daļā, papildinot to ar noteikumu, ka partijas darbību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei uzrauga un kontrolē tostarp arī prokurors.
3. Atbalstīt priekšlikumu izstrādāt grozījumus Politisko partiju likumā, paredzot, ka par partijas valdes locekli var būt tikai Latvijas Republikas pilsonis, kas vienlaicīgi ir arī partijas biedrs, izstrādājot attiecīgus pārejas noteikumus uz jauno tiesisko regulējumu.
4. Par pēcreģistrācijas kontroli pauž viedokli, ka jautājums ir nopietnāk aplūkojams un diskutējams.

Sanāksmes vadītājs

R.Balodis

Protokoliste

J.Lukjanova

Datums: [17.08.2012](#)

Izdevums: [Staburags](#)

Rosina likuma grozījumus

[Uzņēmumu reģistrs](#) nolēmis, ka jāveic grozījumi politisko partiju likumā, papildinot to ar noteikumu, ka partijas darbību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei kontrolē arī prokurors. Viņš partijas pretlikumīgas darbības rezultātā varētu apturēt tās darbību un rosināt arī partijas likvidāciju.

Prokuroram varētu piešķirt tiesības apturēt partijas darbību

(26)

LETA |
15. augusts 2012 19:53

Foto: LETA

Uzņēmumu reģistrs (UR) nolēmis, ka ir jāveic grozījumi politisko partiju likuma 38.pantā, papildinot to ar noteikumu, ka partijas darbību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei kontrolē arī prokurors, un prokurors partijas pretlikumīgas darbības rezultātā varētu apturēt tās darbību un rosināt partijas likvidāciju, informē tieslietu ministra Jāņa Bordāna (VL-TB/LNNK) padomnieks Jānis Tomels.

Tomels apstiprināja, ka UR izskatīja un iepazīnās ar tieslietu ministra rezolūciju par partijas "Par dzimto valodu!" reģistrēšanas tiesiskumu un tāpēc iekšējā sanāsmē lēmis par grozījumu veikšanu politisko partiju likumā.

Vēl viens priekšlikums, kas tika apspriests sanāsmē, bija Politisko partiju likumā paredzēt, ka par partijas valdes locekli var būt tikai Latvijas Republikas pilsonis, kas vienlaicīgi ir arī partijas biedrs.

Sanāsmē piedalījās Eiropas Savienības tiesas tiesnesis Egils Levits, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta senatore Jautrīte Briede, Drošības policijas priekšnieks Jānis Reiniks, kā arī Saeimas deputāte un politikas zinātnes eksperte Rasma Kārklīņa.

Septembrī UR turpināsies padziļinātākas sarunas, jo ir iecerēts sasaukt Reģistra Konsultatīvās padomes nozaru sēdi, kurā plašākam tiesību ekspertu lokam tiks izvirzīts jautājums par reģistrētu politisko partiju darbības kontroli un stingrāku prasību noteikšanu, kurām jāatbilst partijas valdes locekļiem, liecina UR sagatavotā informācija TM.

Tomels norādīja, ka pēc UR sēdes rezultātu saņemšanas TM arī rosinās, kādas varētu būt izmaiņas politisko partiju likumā: "Šobrīd galvenais ir apzināties virzienu, kādā mēs ejam, un rosināt izmaiņas, kas būs vistiesiskās."

Kā ziņots, 16.jūlijā Uzņēmumu reģistra (UR) **politisko partiju reģistrā tika reģistrētas izmaiņas, saskaņā ar kurām politiskās partijas "13.janvāra kustība" nosaukums mainīts uz "Par dzimto valodu!"**. Mainīts arī partijas mērķis un valdes sastāvs.

Tieslietu ministrs Jānis Bordāns (TB/LNNK), reaģējot uz partijas reģistrāciju, UR vadītājam lūdza sniegt skaidrojumu par šādu izmaiņu reģistrācijas tiesiskajiem aspektiem, kā arī norādīt uz iespējamiem trūkumiem tiesiskajā regulējumā, kas pieļauj tādu izmaiņu un izpildinstitūcijas locekļu, kuri kurina naidu sabiedrībā un kuru darbības ir klaji vērstas pret Latvijas valsts konstitucionālajām vērtībām, reģistrāciju.

Kā informēja ministra preses sekretāre Līga Ādamsone, Bordāna skatījumā, demokrātiskā valstī nav pieļaujams, ka politiskajās partijās, proti, organizācijās, kuru pašsaprotamais mērķis ir iegūt varu valstī, darbojas un tās vada personas, kuras aktīvi veicina naida izpausmes sabiedrībā.

"Šādu pretvalstiski noskaņotu personu dibināts un vadīts politisks spēks apdraud sabiedrības drošību," ir pārliecināts Bordāns.

Reliģisko organizāciju likums

8.pants. Reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrācija

(1) Reliģiskās organizācijas un to iestādes reģistrē reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrā (turpmāk — reģistrs). Reģistru kārto Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs (turpmāk — reģistra iestāde).

(2) Pirms reliģiskās organizācijas vai tās iestādes reģistrēšanas reģistra iestāde lūdz Tieslietu ministrijas atzinumu par reliģiskās organizācijas vai tās iestādes statūtos (satversmē, nolikumā) norādīto darbības mērķu un uzdevumu atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī par to, vai reliģiskās organizācijas darbība (mācība) nevar apdraudēt cilvēka tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

(3) Reliģisko organizāciju vai tās iestādi reģistrē, izdarot reģistrā ierakstu par reliģiskās organizācijas vai tās iestādes reģistrāciju.

(4) Draudzēm, kuras pirmo reizi uzsāk darbību Latvijas Republikā un nepieder pie valstī jau reģistrētajām reliģiskajām savienībām (baznīcām), pirmo desmit gadu laikā katru gadu jāpārreģistrējas reģistra iestādē (turpmāk — pārreģistrācija). Pārreģistrējot reliģisko organizāciju, reģistra iestāde pamatojas uz Tieslietu ministrijas sniegto atzinumu par reliģiskās organizācijas iepriekšējā perioda darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām.

(5) Reģistra iestāde trīs mēnešus pirms reliģiskās organizācijas reģistrācijas apliecībā norādītā reģistrācijas termiņa beigām nosūta attiecīgajai reliģiskajai organizācijai atgādinājumu par pārreģistrācijas dokumentu iesniegšanas termiņu.

(6) Dokumenti reliģiskās organizācijas pārreģistrācijai iesniedzami reģistra iestādei ne vēlāk kā divus mēnešus pirms reģistrācijas termiņa beigām.